

หัวข้อวิทยานิพนธ์	หลักความได้สัดส่วนกับบทกำหนดโทษที่เหมาะสมสำหรับผู้กระทำ ความผิดในคดีอาญาเสพติดให้โทษ : ศึกษากรณีแอมเฟตามีน
ชื่อผู้เขียน	กิตติมา แก้วนะรา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธาณี วรภัทร์
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2559

บทคัดย่อ

ประเทศไทยเป็นอีกหนึ่งในหลายประเทศทั่วโลกที่เผชิญปัญหาอาชญากรรมเสพติด ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ต้องเร่งแก้ไขจนก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศขึ้นเพื่อควบคุมปัญหาอาชญากรรมเสพติด โดยเฉพาะผู้กระทำความผิดรายสำคัญตัวการผู้อยู่เบื้องหลังของที่มาแห่งปัญหา มาตรการทางกฎหมายที่มีขึ้นมาเพื่อใช้บังคับในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาภายในประเทศจึงต้องเป็นไปเพื่อการป้องกัน ควบคุมปราบปราม และแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในคดีอาญาเสพติดอย่างมีประสิทธิภาพและได้ประสิทธิผล โดยไม่ไปกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพพื้นฐานของประชาชนจนกลายเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามที่กฎหมายสูงสุดแห่งประเทศนั้นรับรองคุ้มครองไว้

จากการศึกษาพบว่า การอนุวัติกฎหมายขึ้นมาใช้บังคับภายในประเทศไทยเพื่อควบคุมปัญหาอาชญากรรมเสพติดนั้นมีปัญหาจนส่งผลกระทบต่อข้อกำหนดบทลงโทษที่ไม่ได้สัดส่วนกับความผิดสำหรับผู้กระทำความผิดรายสำคัญในคดีอาญาเสพติด ในกรณีการออกประกาศกระทรวงเปลี่ยนแปลงประเภทอาชญากรรมโดยเป็นอำนาจของฝ่ายบริหารลำพังแต่เพียงฝ่ายเดียวและกระทรวงเดียว ผลที่ตามมาภายหลังการเปลี่ยนแปลง ไม่สามารถแก้ไขปัญหายาเสพติดให้ลดลงไปได้ เพิ่มปริมาณผู้ต้องหาผู้ต้องขังที่ไม่ใช่ผู้กระทำความผิดรายสำคัญ ตัวการที่กฎหมายมุ่งปราบปราม แต่กลับกลายเป็นกลุ่มผู้มีบทบาทรองโดยผลของกฎหมาย ก่อให้เกิดปัญหาถึงความชอบธรรมในการกำหนดโทษแก่ผู้กระทำความผิดเล็กๆ น้อยๆ ในคดีอาญาเสพติด ซึ่งผลการวิจัยปรากฏว่า การออกประกาศกระทรวงนี้เป็นผลมาจากฐานความรู้ที่ไม่สมบูรณ์ ทำให้เกิดกระแสดังคมและอารมณ์ทางการเมือง ประกอบกับผู้บัญญัติกฎหมายก็ได้คำนึงถึงหลักประกันในกฎหมายอาญาหรือหลักไม่มีกฎหมาย ไม่มีความผิด และไม่มีโทษ จนนำมาซึ่งบทกฎหมายและบทกำหนดโทษที่เป็นไปตามความรู้สึกและความต้องการของผู้ออกกฎหมาย ซึ่งไม่ควรจะเกิดขึ้นในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในคดีอาญาเสพติดเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยศึกษาปัญหาและนำเสนอแนวทางแก้ไขบนหลักความได้สัดส่วน (Principle of Proportionality) หลักการภายใต้หลักนิติธรรมตามรัฐธรรมนูญที่ได้ให้การรับรองคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนไว้ โดยนำมากำหนดโทษที่เหมาะสมสำหรับผู้กระทำความผิดในคดียาเสพติดคั่งในกรณีศึกษาของแอมเฟตามีน (Amphetamine)

ผู้วิจัยไม่เห็นด้วยกับการที่ผู้กระทำความผิดที่มีบทบาทหรือผู้กระทำความผิดเล็กน้อย ในคดียาเสพติดต้องเข้ามาสู่กระบวนการยุติธรรมมากจนกลายเป็นการสร้างปัญหามากกว่าแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามแนวทางแก้ไขที่ต้องพิจารณาบทกำหนดโทษตามหลักความได้สัดส่วนในทุกมิติ และควรเริ่มตั้งแต่กระบวนการบัญญัติกฎหมายไปจนกระบวนการบังคับใช้กฎหมาย โดยเฉพาะเมื่อได้คำนึงถึงบทบาทและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดมากขึ้น ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าควรตรงตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมายที่บัญญัติขึ้นมาเพื่อปราบปรามและควบคุมผู้กระทำความผิดรายสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามแนวทางแห่งกระบวนการยุติธรรมทางอาญา